

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 10/2026 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om de studerandes utkomst på sommaren

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller oversänt följande skriftliga spørgsmål SS 10/2026 rd undertecknat av riksdagsledamot Veronika Honkasalo /vänst:

Hur ämnar regeringen säkerställa att försämringar i utkomststödet inte leder till att de studerande faller utanför stödsystemet, måste leva under den miniminivå som tryggar ett människovärdigt liv eller avbryta sina studier enbart på grund av utkomstproblem?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Utkomststödet är ett ekonomiskt stöd som beviljas i sista hand och syftet med det är att trygga nödvändig utkomst för alla som inte kan få sitt uppehälle på annat sätt. Var och en är skyldig att försöka trygga sitt eget uppehälle enligt sin förmåga. Det primära stödsystemet för studerande är studiestödet som enligt lagen om studiestöd (65/1994) består av studiepenning, bostadstillägg och borgen för studielån.

En studerande som fortsätter sina studier efter sommaruppehållet och är inskriven vid en läroanstalt är i allmänhet studerande på heltid även sommartid. Utgångspunkten är att den studerande ska finansiera sin utkomst under sommaren med förvärvsinkomster eller genom att studera under sommaren med studiestöd. Om det inte är möjligt för den studerande att studera på sommaren, och hen inte får något sommarjobb trots att hen aktivt sökt jobb och hen inte klarar sig med andra inkomster och medel, kan hen ansöka om utkomststöd för sommaren. Tillämpningen av lagen om utkomststöd (1412/1997) ankommer i fråga om det grundläggande utkomststödet på Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten har i sitt meddelande konstaterat att man inte förutsätter att heltidsstuderande i dessa situationer anmäler sig till sysselsättningstjänsterna och lägger ner sina studier. I dessa situationer sänker Folkpensionsanstalten inte heller utkomststödet grunddel.

Utkomststödet är inte avsett som det huvudsakliga stödsystemet för studier. Enligt preciseringen i lagen om utkomststöd som trädde i kraft den 1 februari 2026 kan man i situationer där den studerandes rätt till studiestöd upphör innan den studerande avlägger sin första examen som ger yrkesfärdigheter på vissa villkor stödja slutförandet av studierna med utkomststöd. Det ska vara möjligt att avlägga examen inom ett år, och stödet beviljas i dessa situationer för tre månader åt gången. Om personens studier inte ger rätt till studiestöd eller om stödrätten upphör och det är

mycket kvar av studierna, ska personen hänvisas att anmäla sig som arbetslös arbetssökande och ansöka om utkomstskydd för arbetslösa för att trygga sitt uppehälle. Då kan den ungas situation också bedömas av Arbetskraftsmyndigheten och hen får stöd att lösa sin situation. Om den studerande vägrar kan hens grunddel sänkas med 50 procent, om inte en bedömning av skäligheten hindrar det.

Syftet med utkomststödet är förutom att trygga utkomsten även att främja möjligheterna att klara sig på egen hand. Att studera och skaffa sig ett yrke är i regel bra sätt att i fortsättningen trygga sitt uppehälle genom förvärvsarbete. Ändringarna av lagen om utkomststöd syftar till en bättre förankring till de primära stödsystemen, vilket minskar behovet av utkomststöd. När riksdagen godkände ändringarna av lagen om utkomststöd godkände den också flera uttalanden som förpliktar statsrådet att bedöma konsekvenserna av ändringarna för olika persongrupper och aktörer.

Helsingfors 25.2.2026

Minister för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen